Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL Cochinchine 2574

HANOI

	Bắc-kỳ, Ai-lao, Trung-kỳ, Cao-miên, Nam-kỳ (trong xứ Đông-dương)	Người Tàu đến nhà	Giới và Giây thay	Nhà sở và Trung-kỳ và Alliance	Nam-kỳ, Hải-Phòng, Tourane, Phnom-Penh	Ngoại quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 90	12 $ 00
Các làng và các công-sở	»	8 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Sáu tháng	3 . 00	3 . 50	3 . 20	3 . 20	3 . 30	6 . 00
Ba tháng	1 . 50	1 . 75	1 . 60	1 . 60	1 . 65	3 . 00
Một tháng	0 . 50	0 . 60	0 . 55	0 . 55	0 . 60	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 65, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM HUY LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

4e page
Une seule insertion. . . . . 0 $ 50 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 12 le cm
Réclame dans la 1re page. . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái tính thích chuộng ngoại hóa của người mình

Người ta ai cũng có tính tham thanh chuộng lạ, ưa mới thích đẹp, dẫu người nước nào mà chẳng thế, nhưng người mình lại có một cái thói lạ khác người, chỉ quí báu ngoại hóa, mà khinh bỉ cái đồ của người mình làm ra, không kể gì đắt rẻ, không bàn đến tốt xấu, cứ là đồ ngoại-quốc đem đến, thì tranh nhau mà mua, đua nhau mà dùng, cái thói ấy vì đâu mà sinh ra, ta thử suy xét mà bàn ra xem.

Người Nam ta xưa kia, tính chất hãy còn phác-thực, kiến thức hãy còn hẹp hòi, chỉ chế ra được những thứ cận dụng lằng xằng, còn đến đồ tinh xảo, kiểu hoa mỹ, thì chưa tự mình làm ra được. Mà lại ở giáp giới nước Tàu, không những là người đông hơn, đất rộng hơn, của nhiều hơn, đủ làm cho người mình sinh lòng kính sợ, mà lại là một nước văn hóa sớm nhất ở Á-châu, vật sản cũng tốt, kỹ-nghệ cũng tinh, ở nước mình cái gì không có, hay là có mà không được đẹp không được tốt, thì ta đều thủ cấp của người Tàu, những nhà quan trường và những nhà phong-phú, mới đua nhau mua dùng đồ Tàu, vừa được sướng thích, được hoa mỹ, mà lại phân biệt với những nhà thường-dân, vì thế trong xã-hội ta mới thành ra cái tập tục qui đồ Tàu, chuộng đồ Tàu, lắm cái xét kỹ ra thật buồn cười mà không sao biểu được: Cái gì thật là của Tàu thì gọi là đồ Tàu, lại lắm cái không phải là khi-dụng của Tầu chế ra, mà đã cho là quí cho là lạ, thì cũng cứ gọi là đồ Tàu, hình như dùng tiếng Tàu để chỉ riêng những đồ qui đồ lạ mà không dám nhận là đồ của mình. Không nói những thực-phẩm của mình, như là bong bóng, vây cá, bào-ngư, hẫu-xi vân vân tuy là vật-sản của mình, nhưng vì theo cách nấu nướng của Tàu; thì thành tiền là đồ Tàu, lại còn như cam chanh ở Nghệ, thanh-trà ở Huế, vốn là vật-sản của mình, người Khách buôn đi nơi khác, chỉ đóng một cái dấu vào mà gọi là cam Tàu và bưởi Tàu, rồi tính giá đắt mà bán lại cho người mình; thế chẳng phải là tại ta ham qui đồ Tàu quá, đến nỗi người Tàu nhân thế mà lừa dối được ư?

Độ ba, bốn mươi năm nay, từ khi đường thông thương đã mở rộng, đồ các nước đem đến lại càng nhiều, nào là đồ Tây, nào là đồ Nhật, nào là đồ Ấn độ, nào là đồ Hoa-kỳ, người mình lại xoay ra thích chuộng những đồ ngoại-quốc ấy; những người sẵn tiền lắm bạc, quen thói xa hoa, lại đua nhau tìm tòi mua sắm, những đồ phục-sức trong mình, cũng là những đồ bài trí trong nhà, lại phần nhiều là đồ ở đâu đem đến, mà đồ của mình chẳng còn chen chúc vào được bao nhiêu.

Có người nói rằng đương buổi thực nghiệp cạnh tranh, hơn thì được, kém thì thua, đó là cái công lệ ở trong trường thiên diễn, và lại ở những nước hiện bây giờ công-nghệ đã phát đạt, cũng còn có lắm cái trong nước chưa chế ra được, mà phải mua dùng của nước ngoài, huống chi là ở nước là vật-liệu chưa đủ, công nghệ chưa tinh, so với các nước hãy còn thua kém, cũng có thứ người mình chưa chế ra được, cũng có thứ chế ra được mà kiểu cách còn vụng, trông đã không nhã mà dùng cũng không tiện, thích sao được những đồ ấy không phải ở vòng liệt-bại mà ít kẻ dùng. Nếu muốn cho người mình chuộng quí đồ mình, thì trước hết phải làm thế nào cho đồ của mình có giá-trị, thì tự khắc tiến lên cái địa-vị ưu thắng mà tiêu-thụ một ngày một nhiều. Phải. lời bàn ấy vẫn là chánh lý; nhưng tôi thiết tưởng rằng người ta mới biết trọng đường thực nghiệp, công nghệ mới bắt đầu mở mang, đương buổi dựng móng xây tường, cái gì cũng còn đương ấu-trĩ, cốt nhờ về người mình có bụng nhiệt thành, nghĩ đến công ích, ai cũng chuyên theo cái mục-đích muốn dòng góp một vài phần về việc chấn-hưng thực-nghiệp cho nước nhà. không phải rằng ai cũng bỏ tiền chung vốn để mở công-ti này, lập công-xưởng nọ mới là giúp đỡ vào việc chấn hưng thực nghiệp đâu, miễn rằng ai cũng nghĩ đến câu ca rao: xấu xa ta vẫn của ta, dẫu rằng tốt đẹp vẫn ra của người, mà đem lòng chuộng qui đến đồ của mình, mà chịu mua chịu dùng. Có thế thì đồ mình mới tiêu thụ được nhiều, có tiêu thụ được nhiều, thì cơ sở mới vững vàng, mà mong tiến hóa dần dần, để thi khéo tranh khôn với người ta ở trong trường công chiến. Trong khoảng mươi năm nay, thực-nghiệp đã lắm người lưu tâm, công nghệ xem cũng có bề tiến bộ, không nói đồ thêu đồ khảm đồ chạm đã thật là tinh xảo, người ngoại-quốc cũng đã phải khen, còn đến như bát đĩa Hà-đông, lụa nhiễu Bình-định, cũng là các thứ đồ mấy v.v. tuy so với đồ các nước, vẫn chưa được đẹp, chưa được nhẹ, chưa được bền, nhưng trông cũng đã nhã, dùng cũng đã tiện, cũng đã tạm dụng được rồi. Những thứ gì người mình chưa làm được, hoặc là có mà còn xấu xí vụng về chưa thể dùng được, thì ta mua của nước ngoài, còn thứ gì người mình làm ra mà có thể tạm dùng được, thì tưởng nên mua dùng, trước là bớt cái tài-nguyên thấm lậu ra ngoài, sau là để kích khuyến cho những nhà chế tạo, đó cũng là một cái nghĩa-vụ của quốc-dân, đối với nước trong buổi công nghệ mới bắt đầu gây dựng này.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 24 Août 1924

Công việc cuộc hội-nghị Londres tại nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện đã nghe xong lời chất vấn về cuộc hội-nghị Londres. Nghị-viện bỏ 336 phiếu tín dụng tòa nội-các Số phiếu phản đối là 204.

Nước Đức với công việc cuộc hội-nghị Londres

M. Marx xin nghị-viện ưng chuẩn các bản giao-ước Londres; Ông nói: Nếu nghị-viện không ưng chuẩn, sau này sẽ xảy ra lắm việc nguy hiểm.

Cái vấn-đề các trái khoản của Đồng-minh

Quan Coolidge có nói khi nào cái chương-trình giám định thi-hành hẳn, mới nên đặt một cuộc hội-nghị để bàn về việc thanh giảm quân bị. Khi nào giải quyết xong cái vấn-đề bồi-thường, mới có thể xét đến cái vấn-đề trái khoản của Đồng-minh.

Tại nguyên-lão nghị-viện

Nguyên lão nghị viện bỏ 232 phiếu tập lại cái thể-lệ bảo cử từng bạ. Chỉ có 32 phiếu phản-đối.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 24 Août 1924

Công việc cuộc hội-nghị Londres tại thứ-dân nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện vẫn bàn về bản giao-ước Londres. M. Léon đọc một bài diễn-văn nói rằng đáng xã-hội vẫn lòng giúp sức cho tòa nội các và ưng-thuận cái chánh-sách lấy sự đích-thực và sự hiểu-hoà làm chuẩn-đích và gây nên cuộc hòa-hiếu trăng của cho thế-giới.

Hội nghị viện xem chừng rất hợp ý với nghị-viện.

Hồi 1 giờ sáng nghị-viện còn họp.

Pai-tương Pelletier d'Oisy tại Paris

Phi-tướng Pelletier d'Oisy tới Paris sáng hôm nay. Công-chúng đứng đông ở nhà ga Lyon hoan-hô phi-tướng.

Nước Đức với công việc của cuộc hội-nghị Londres

Ngày hôm qua đảng cộng-sản làm ngăn trở nghị-viện không bàn bạc công việc được. Trong hai giờ đồng-hồ đảng ấy làm ngăn trở không cho các ông nghị diễn-thuyết. Hồi 10 giờ sáng hôm nay, nghị-viện khai nghị. Quan thủ-tướng Marx, quan thượng-thư tài-chính Luther, quan thượng-thư ngoại-giao Stresemann giải bày về cái hiện tình công việc. Chánh-phủ vẫn vận-động với đảng quốc-dân để cho đảng ấy không ngăn cản việc ưng chuẩn các bản dự án luật pháp về việc thi-hành cái chương-trình Dawes. Có nhiều nơi gửi giấy đến xin nghị-viện ưng thuận các điều khoản về cuộc hội-nghị Londres.

Cuộc bay vòng thế-giới

Phi-hành-gia nước Ý Locatelli khởi-hành ở Islande với các phi-hành-gia Hoa-kỳ hiện nay không biết ở đâu. Đã cho tàu bể đi tìm.

Việc thủy-thử đình công ở Havre

Các hội liên-hiệp hải-thuyền đã ưng thuận số tiền của các chủ tàu tặng cho. Như vậy là việc đình công đã kết liễu vậy.

Một người đàn-bà có thể muốn để con trai hay con gái tùy ý mình hay không?

M. Monteith Erskine, nghị-viên nước Anh có nói với các bạn nước Anh rằng vợ ông biết phép muốn để con trai hay con gái là tùy ý mình.

Ông có nói: ông có thể công-bố cho thiên-hạ biết rằng tiện-nội tìm được cái phép ấy đã hơn hai mươi năm nay. Hàng mấy trăm người đàn-bà đã nhờ tiện-nội mà muốn để con trai hay con gái được tùy ý.

Đến nay chàng tỏ với ra việc ấy là một việc rất quan trọng cho nòi-giống, nếu biết mà dẫu không bảo cho thiên-hạ biết, thực là trái cái nghĩa-vụ đối với quốc-dân.

Mme Erskine cũng nói đàn bà có thể tìm được cái phép ấy. Bà có một người con gái, và ba người con trai. Bà nói hễ đàn-bà ai muốn biết cái phép ấy, bà sẵn lòng mách bảo cho.

Tự do diễn đàn

Về việc kỷ niệm cụ Nguyễn-Du

Tôi xem báo *Trung-Bắc* ngày 19 Août vừa rồi, có bài nói về việc kỷ-niệm cụ Nguyễn-Du. Chúng tôi lấy làm thâm phục lắm, bởi vì ngày nay, chính là ngày nên gây dựng quốc-văn. Quốc-văn dễ học dễ hiểu; nước ta nguyên là một nước ham học, nhưng trước kia học nhờ viết mượn, có thông hiểu được các sách ngoại-quốc, cũng phải chậm đến vài mươi năm, mà nay có chữ quốc-ngữ, thì đem các sách hữu ích của các nước dịch ra, cùng là làm các bài ca rao, diễn-thuyết để dạy bảo hậu-sinh, thì chóng thông hiểu lắm tới lắm; như thế thì phải cấp gấp lấy quốc-văn; gây quốc-văn thì phải nhờ đến tổ; văn có tổ thì mới tiếp kỳ truyền về sau được. Nước ta quốc-văn khởi thủy tự cụ Nguyễn-Thuyên, nhưng thế-đại đã lâu, di-văn đã mất, không khảo cứu được; chỉ còn tập Kiều của cụ Nguyễn-Du đến nay. Tập Kiều là Nam văn đệ nhất tuyệt-tác, các nhà thi-hào văn-sĩ trong nước nên lấy làm tiêu chuẩn, cũng như một bộ Đường thi; vậy nên các ngài lập ra ngày kỷ-niệm mỗi đẳng tiên-hiền quốc-văn thực đáng đáng lắm. Có ngày kỷ-niệm này, mới đánh thức nổi được muôn ngàn người một giấc ngủ muôn nghìn năm trong Hán-văn khinh quốc-văn vậy.

Tôi đọc bài ấy, có câu « Thành nước Tàu, bụt chùa nhà ». Đọc đến câu ấy, tôi lấy làm thống-thiết lắm. Đoạn trên tác giả lại có câu: « Quốc-dân ta nên hết sức tán thành ngày kỷ-niệm cụ Nguyễn-Du ». Ý cũng muốn quảng khai ngôn lộ. Tôi xin dâng một lời rằng: Hội Khai-trí nguyên là những bực thượng-lưu các ngài lập ra, cốt để khai-trí cho quốc-dân, mà khai-trí trước phải minh-luân, minh-luân trước phải nhờ tổ; có nhờ tổ mới bảo toàn được chủng-loại; về sau này quốc-vận mỗi ngày một thịnh, thực nhờ các ngài xây móng đắp nền vậy. Nhà hội-quán lập ngay vào nơi cố cung của vua Lê-thái-Tổ; ngày ngày trông thấy điện-đài của vua Lê hiện ra trước mắt, mà nay điện đài hóa ra từ-miếu của hai đức thánh nước Tàu đã lâu rồi. Hỏi ra thì nguyên trước các chú Hoa-kiều rước đức Văn-xương sang thờ ở đó, trong-gian lại rước đức Quan-công sang. Bọn văn-nhân nước ta lấy làm đức Văn-xương được chức chủ tư khoa giáp, cầm cân họa phúc, nên sùng phụng để âm cầu được tranh khôi đoạt giáp; bọn võ-sĩ lấy đức Quan-công giỏi nghề võ-nghệ đao thương, lại là người trung-nghĩa, nên sùng phụng để âm cầu được toàn quân thắng trận; tối hậu các chú lại đem các bộ kinh khuyến thế sang, bấy giờ quốc-dân ta mê-tín đóng tiền góp bạc mà làm cho trương-hoàng tráng-lệ mãi ra; nay xét ra thì đức Văn-xương, đức Quan-công đều là thánh bên Tàu cả. Đến như các bộ kinh khuyến thế, thì rằng tổ thuật lời Khổng Mạnh mà phụ hội cả Lão-tử, Thích-ca, và lại là kinh đạo bụt cả, mà không phải là thần-bút của các ngài, thực cũng vị phàn chân giả, huống luận lý nước ta thì chuyên sư Khổng Mạnh, hai ngài là nhân vị mà thôi. Thế mà nay trong chốn điện đài, ra vào tấp nập chỉ thấy những người xưng tụng: « Văn-xương đế-quân » « Quan thánh đế quân », mà đức Lê-Thái-tổ hoàng-đế nước ta thì quên phăng đi mất, dẫu có đến thờ ngài ở bên hồ, mà họ cũng vẫn « Mồ cha không khóc, khóc đống mối ».

Tôi thiết tưởng các ngài nên tu phục điển-đài, bảo tồn cổ-tích, rước thần-chủ vua Lê-Thái-tổ vào thờ ở từ-vũ bên ngài, còn nhị-thánh thì hợp tự từ-vũ bên trong, để cho lũ hậu-sinh sau này trèo lên gò ấy còn biết là điện-đài của Lê ngày xưa vậy. Như thế là thân minh đại nghĩa, chính hợp hai chữ « nhân nghĩa » ở trong bài nói trên này.

Đây tôi cũng chỉ vì thấy bài ấy có câu « Thành nước Tàu, bụt chùa nhà » mà viết ra bài này, để các ngài biết cho rằng chúng tôi dẫu là kẻ ngu dân nhưng cũng có chút tri giác, chỉ hiềm vì có tri giác, mà không có quyền lực vận-động; Quyền lực vận-động còn nhờ các ngài thượng-lưu xã-hội bề trên.

Lễ kỷ niệm cụ Nguyễn-Du đã vậy, còn lễ kỷ-niệm vua Lê-Thái-tổ thì sao, xin lượng trên tài quyết.

Tôi viết bài này, chắc là các chú với thấy tự giản-dị tôi, nhưng ngôi trí tâm tất cũng có lòng thương yêu đến tôi vậy.

Nguyễn-Tảo.

VĂN UYỂN

Đề ảnh một mình ở trong rừng

Một mình riêng một giang-san,
Rừng xanh bát ngát một làn cỏ hoa,
Can trăng muốn vẽ cho ra,
Ở đời nào đã ai là tri-âm.

Bùi-đình-Khải

Đêm thu hỏi giăng

Mây tỉnh giời quang gió các Đăng,
Đêm thu ngồi đối một vầng giăng,
Gốc đa sao đã ngồi thằng cuội,
Cung quế toan lên ghẹo á Hằng,
Trải mấy phong sương còn trẻ mãi;
Hay cùng non nước có tình chăng,
Đợi ai, ai đợi mà ngơ-ngẩn,
Hỏi chuyện trần gian chẳng nói năng.

Hỏi ảnh

Chẳng nói năng chi, cũng chẳng cười,
Hay là mình có tỉnh khinh người,
Hình dung vẫn tưởng hai mà một,
Phong mạo in như chục đứng mười,
Bút điểm có thần sinh vẻ đẹp,
Gương lồng không bụi chóáng màu tươi,
Hỏi ai, ai có lòng chăng tá,
Sao khéo mầu thiêng cái chuyện đời.

Nguyễn-viết-An

Thừa khuya cảm tường

Ngẫm-nghĩ canh khuya dừng lại ngồi,
Nghĩ đi, nghĩ lại nghĩ mà vui!
Học hành thay đổi tùy nhiều lối,
Dạy bảo đua chen mãi với đời,
Lương thẳng mười lăm đồng lính đủ,
Học ngày và chục cậu cầm cai,
Con đường tiến hóa còn dài thế,
Mà tiếc cho ta đứng tuổi rồi!

Doãn-văn-Cừu

MỘT CẬU BÉ 13 TUỔI CÓ CAN ĐẢM

Một cậu bé 13 tuổi, tên là Pierre Géaïn ở Pannin trước đây đã cứu được ba người bị chết đuối, một cách rất là khó khăn. Mới rồi một đứa bé lên 6 tuổi, tên là Jean Lebijou, chơi trên bờ sông, trượt chân ngã xuống nước. Cậu Géaïn trông thấy liền nhảy xuống, lại với lên được. Can đảm thay!

NHÀN ĐÀM

Đêm hè đọc sách

Tiết giới mùa hè, nồng nực bực bội, suốt cả ngày lúc nào cũng như cắm như thức, như giận như hờn, ông Thái-dương sao lại nung nấu bọn mình quá vậy... mãi tận đến chiều mới thấy hơi có chút gió hiu hiu thổi, rồi dần dần trong mình đã hơi thư thái dễ chịu.

Bấy giờ vào giữa khoảng canh một, giời im phăng phắc, giăng sao vắng vặc, một mình đối ngọn đèn tàn, sẵn sách trên bàn, liền cầm lấy đọc, đọc mải mê, mà thích, mà tiếc hết mọi nỗi bực dức vô hình, mà sinh ra được lắm tư-tưởng hay, nhiều cảm-tình lạ.

Sách gì vậy? ấy là quyển truyện « trai lành gái tốt » mới mua được buổi sáng đó. Chuyện này là chuyện một đôi gian ngẫu ở nước Nam ta: chàng Vũ-Minh vì tấm lòng ngay-thiệp mà cưới khỏi được cho cô Lưỡng-Loan sau này kết nghĩa Tần Tần, rồi chỉ vì muốn mở mang những sự nghiệp vĩ-đại cho nước nhà một ngày một sinh sắc hơn, mà quyết chí đi du-học bên Pháp, nhân tiện đi khắp mọi nơi, từ châu Phi đến châu Mỹ, trải bao phen đắng cay khổ sở cũng không nản chí. Còn cô Tường-Loan thì một dạ kiên-trinh, cái nhan sắc của cô đã làm cho cô lắm phen chim nổi, nhiều trận phong-ba, gặp biết bao nỗi thảm tình thương, cái toàn liều yếu đào tơ kia cũ trôi dạt mãi trong bể trần-luân mà nào có có đám đổi thay tấc lòng. Bởi thế cái kết-quả của một đôi trai anh-hào gái trinh thục được về vang mà cái lắm gương sáng rực lưu lại đời sau làm nức tiếng cho giống nòi con Tiên cháu Rồng ta.

Xem truyện này thì rõ rằng: người có sắc đẹp cũng như hoa có hương thơm, thường tình ai chẳng ham muốn; nhưng ta phải biết phân-biệt: cái hoa nở ở trong rừng là của chung cả bọn khách tầm-phương, mà cái hoa mọc ở trong vườn là một cái thú riêng của nhà lão-phố. Nếu không biết phân biệt kẻ ở thấy hoa thì yêu chiều, thấy hoa thì ân yếm, nào vin cành, nào bẻ lá, chỉ làm khổ cho hoa mà cũng chỉ thêm thẹn cho mình mà thôi.

Thảo ôi! kiếp người chìm nổi, sắc tài ai kẻ cầm cân, thế thái bạc đen, duyên phận âu đã định sẵn. Bạc thông Phú kia thật đủ làm cái bêu cho những kẻ hiếu sắc. Đọc truyện này lắm lúc cũng tức thay cho con Tạo éo le, đã sinh ra người có tài thì hay lắm cho người ta phải gian nan, mà kẻ hồng-nhan thì bay bạc phận. Nhưng ta cũng nên hiểu rằng Hoàng-thiên không phụ ai đâu, có làm thế thì cái tài sắc lại thêm tỏ rõ mà cái tư-cách con người mới có giá-trị. Tôi càng đọc càng thấy thú vị, bất giác hồn thơ lai láng, ngâm thêm mấy câu:

Con Tạo bày chi sắc với tài?
Mà ai ngắp nghé mãi chưa thôi!
Nghĩ thân bỗ liễu khi chìm nổi,
Để khách bồng-tang tưởng bệnh Giời.
Giới đất có mình âu gánh vác,
[ngùi.
Đá vàng tạc dạ dám đơn sai.
Giai lành gợi tội thấy gương là thế,
Lừng lẫy đành thơm chốn diễn-đài.

Lâm-Kiều

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 29 độ
16 giờ 28 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba, 26 Août 1924
S. Zéphyrin

Âm-lịch

26 tháng bảy năm Giáp tí
Ngày Đinh-mùi
(Sanh Thủy, Sao Trấy, Trực Chấp
Kị : Loát đầu, Quan kế, Lỵ phát, Viên-hồi, Nội-tế, Tế tự, Cầu tự, Kỵ phúc, Thượng lương, Trị bệnh, Tất-ỷ, Tu-tạo, Thượng-lương, Hôi hôn, Xuất-hành, Khẩu-thiệt, Giá-thú, An-táng
Giải trừ, Tại chức, Mục đường.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ 10 $ 40
— nhì 10 00
— ba 9 30
Thóc 6 10
Hấp nghệ 5 70

Giá bạc. — Kể từ ngày 24 Août 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước-Đinh là 9 f. 80 và 9 f. 90 kể từ ngày 25 này

Quan Toàn-quyền Merlin tại Nam-kỳ — Chiều hôm 22 août quan Toàn quyền có đi thăm các phố ở Chợ lớn. Hồi 6 giờ, phòng Thương-mại Trung-hoa có mở hội để nghênh-tiếp ngài.

Trước ngài định chủ nhựt tháng sau thì dự lễ Từ-tuần ở Kinh rồi mới [illegible] ngài ra Bắc độ vào ngày 18 septembre.

Hội kỷ-niệm ngày Đình-chiến. — Hội-đồng tổ-chức các cuộc vui trong ngày hội Đình-chiến họp tại tòa Đốc-lý vừa rồi để định soạn chương-trình đại cương như sau này :

Tối hôm trước là 10 Novembre thì có rước đèn và sư tử, có ốp bóng ở giữa trời, những lần nhảy ốp tại trước cửa trường Hội-chợ và tại chỗ đất chợ hàng Da cũ, sáng hôm sau đem bình xong rồi mở nhiều cuộc vui như những ngày hội khác, song lần này có mở thêm cuộc thi ô-tô ở đường b.-sông, từ cửa nhà Thương-chính đến cột Đồng-hồ, có giải thưởng những 2 0 đồng. Buổi chiều thì mở hội thể thao cho bình lính có định giải thưởng những 8 0 đồng, ở hồ Hoàn-kiếm thì có bơi chải và thi thuyền, chung quanh hồ sẽ thắp đèn điện cuốn xuống thấp đèn giấy như hội 14 Juillet vừa rồi. Các bóng đèn chăng ở chung quanh hồ và ở nhà Hát tây, ở tòa Đốc-lý, văn, văn tính ước một vạn hai cái. Nói tóm lại thì hội-đồng định mở hội này cho rực rỡ, vì hội 14 Juillet vừa rồi vào tháng nóng bức cho nên làm không được long trọng. Đó là nói đại cương hội Đình-chiến năm nay định làm như vậy, còn chương-trình nhất định thế nào thì đến ngày hội sẽ bàn lại và in sau.

Quan Khâm-sứ Pasquier còn ở lại Pháp. — Quan Khâm-sứ Trung-kỳ Pasquier trước khi về nghỉ bên quí quốc vẫn định rằng hết hạn nghỉ ngài sẽ trở lại ngay để sắp dự lễ Từ-tuần khánh tiết. Song xem sổ tên các hành khách xuống tàu *Amboise* ở Marseille ngày 15 vừa rồi không thấy quí danh thì chắc là có lẽ gì nên ngài chưa sang vội.

Tin nước lụt bên Lào. — Ngày 13 août có điện-tín ở Vientiane báo tin rằng tại Luang-Prabang nước hoi xuống một ít, còn tại Vientiane thì nước vẫn đứng. Trong thành-phố phải đi lại bằng thuyền và bằng bè. Những dân ở miền thấp phải chạy cả.

Hiện đã phòng bị mọi cách cấp-cứu cho nhân-dân về nhà ở và lương thực để không ai gặm trữ được. Từ lúc mới lụt đến nay, không có người nào bị nạn cả.

Tân đường sá. — Quan Công-sứ Lạng-sơn điện rằng cái cầu ở kilomètre 130 ở đường Hanoi đem hôm kia bị nước trôi đi mất. Vậy từ Lạng-sơn đến Lang-nác ô-tô không đi lại được.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thơ đã ở nhà đặng Bắc đầu bội tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 2 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 57, GIÁP BỜI SỐ 236
8013

Mưa bão. — Ngày hôm nay, từ 1 giờ rưỡi, ở Hanoi bỗng nổi cơn mưa gió dữ dội, có lẽ là bão rớt ở đâu về mà chưa thấy Thiên-văn đài báo tin.

Còn xe đẹp được dùng một năm nữa. — Nay mới có nghị-định quan Thống-sứ gia hạn thêm cho một năm nữa mới thi-hành cái lệ cấm xe-đạp dùng những vật gì ngoài cái chuông hay là cái nhạc để báo hiệu. Còn hạn một năm lấy kể từ ngày 1er août 1924 trở đi.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Vô ý làm cháy nhà người. — Ng-thị-Năm, nhà ở ngoài bãi, ngày nhà tuốc lá trông ra, một hôm cắm đèn soi bếp vô ý đánh đổ vào một đống lá phơi khô bốc lửa lên cháy nhà bếp lại lan sang cả nhà người láng giềng. Tòa phạt Ng-thị-Năm 200 quan.

Việc tiêu tiền của hộ Ái-hữu sở Bưu-điện. — Việc M. Vũ-xuân-Thiều thư-ký sở Bưu điện bị thưa là tiêu tiền của hội ấy trong khi làm thủ-quỹ, thì luật sư bên bị và bên nguyên xin hoãn lại kỳ tòa sau mới rồi.

Chồng đánh vợ em đánh chị đâu. — M. Tống-văn-Thạch làm thư-ký ở một sở kia có cưới một người vợ hai gần vợ cả. Khi vợ cả biết, đến nơi làm rầm rĩ om xòm. Người chồng tức giận cùng với em là Tống-văn-Nhỏ làm cái phu và người nhà lừa tên là Quí ra đánh người vợ cả bị thương. Tòa phạt người chồng 50 quan, em và người nhà mỗi người 15 quan và Pên đối với nhau bồi 3 đồng cho người vợ bị đánh.

Ăn cắp nên của thành-phố. — Nhân ngày hội 14 juillet, sở Lục-lộ thành phố Hanoi cho tuyển thêm đến xếp ở bờ hồ, lũ tên Ng-văn-Năng là phu ăn cắp rế đem về nhà đóng. Tòa phạt Ng-văn-Năng 5 quan, Ng-văn-Nghị, Ng-văn-Bát, Ng-văn-Vân và Ng-văn-Niêm mỗi tên một tháng tù.

CHUYỆN GIẢI TRÍ

là một thứ sách làm cho trẻ con đọc, trong toàn những chuyện vui mà có ích về đường giáo dục, có nhiều bức vẽ xem rất thích

Tập thứ 1 đã xuất bản, giá 0 $ 15

Mua buôn hỏi ông Dương ba-Trạc hoặc ông Nguyễn đỗ Mục ở Sung bác-tán sẵn Hanoi.

Ở xa gửi mua thêm tiền cước 0$05; gửi thư và mandat cho ông Dương ba Trạc Trung bắc tân văn Hanoi.

Ai có gửi muốn tiệp thì xin gửi trước cho 2 $ 00 ; sau nếu thư thì ra tập nào sẽ gửi tiếp luôn mà tính bớt 30%.

4114

Bán nhà số 39 và 41, đường Carreau, Hanoi, đấtước rộng độ 4.000 thước vuông, nhà hai cái, mỗi cái sáu buồng, nhà bồi nhà bếp đủ cả.

Hỏi tại : Direction de l'Exploitation Cie du Yunnan Hanoi.

3894

Kỳ thi tú-tài bản-xứ. — Kỳ thi tú-tài bản-xứ (Brevet d'Enseignement secondaire local) trước định vào ngày 13 octobre 1924 thì nay mở vào ngày 22 septembre 1924.

Vậy các đơn xin ứng thí phải gửi đến phòng thư-ký nha Học-chính Đông-pháp và phòng Học-chính phủ Thống-đốc Nam kỳ nhận cho đến ngày 10 septembre là cùng.

M. Trần-đức-Quí bị bắt. — M. Trần-đức-Quí 27 tuổi, ở hàng Cót, số 20, vừa mới ở Tàu về thì sáng thứ bảy vừa rồi đã bị trát quan Dự-thẩm cho đến bắt. M. Quí bị bắt chẳng phải là về việc xuất dương mà là việc bội tín ngày trước. Nguyên khi làm với M. Bạch-thái-Bưởi, là chủ hiệu Vận-tải thì M. Quí có lấy mấy cục thùng xi-măng của công ty Quảng-hưng-Long thuê vận-tải mà bán cho một người lái buôn ở phố hàng Mã-mây.

Đến nay vừa về tới nơi thì bị bắt.

Thuyền lè tại các miền bị lụt. — Bản-quán có tiếp được một bức thư của một bạn độc báo ở Hưng-yên nói rằng tại các miền bị lụt dân sự đi chợ bùa đều phải đi thuyền cả, ấy thế mà bọn chủ thuyền thường hay tham lợi, bắt kỳ thuyền lớn bé thế nào, họ cứ ra vét lấy rất nhiều khách để thu được lấy nhiều tiền, cho nên làm khi xảy ra tai nạn gớm ghê. Trong bức thư lại nói: Lâm kẻ chủ thuyền lại mong cho thuyền đắm để vớt lấy của những người bị chết đuối. Giữ-man thay! Bản-quán tuồng cũng nên nói qua để các quan sở tại biết, mong rằng các ngài sẽ chú ý vào việc ấy cho dân sự được nhờ.

Ái tín. — Bản quán được tin buồn rằng ông Louis Oscar Delévaux, là một nhà thương mại ở Sơn-tây từ thế tại nhà thương Hanoi.

Ông là một người Pháp-thương kỳ-cựu vào bậc nhất ở Bắc-kỳ, sang bên ta đã đến 43 năm, dự bồi việc người Nam ta quen biết cũng lắm.

Bản quán có lời kính viếng ông và chia buồn với lệnh-lang là M. Louis Delévaux đại-biểu nhà Verdenal & Gravereand ở Hanoi, M. Henri Delévaux, quản-lý Đồ-sơn-đến Lạng-sơn, ở non-tây cùng tất cả qui quyến.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời cảm tạ các ông, các bà đã tỏ lòng thân-ái, gửi giấy cáo phó buồn cùng đi đưa đám :

M. Louis Oscar DELÉVAUX

là phụ-quân, bảo-huynh-đệ, thúc-phụ thân-phụ, thúc phụ nội ngoại tổ-phụ chúng tôi.

Vị-vong-nhân : Mme Lê-thị-Vu.

M. et Mme Arnold Delévaxoxet leurfille
M. et Mme Louis Delévaux,
M. et Mme Henri Delévaux
M. et Mme Charles Delévaux,
Melle Elve Delévaux,
M. et Mme Dugon,
M. Edouard Delévaux,
Melle Julie te Delévaux,
M. René Delévaux,
M. Victor Delévaux,
M. Ariel Delévaux,
Melle Phillippe Delévaux,
M. Eugène Dugon,
M. Jean Dupont,
đồng gửi quyến đồng bái tạ.

Mấy cái án đại hình bị bác. — Trong số báo trước, bản quán có nói rằng cái án của tòa đại-hình xử tử tên Ng-v-Sử và phát lưu mấy tên đồng-đảng nó về việc giết chết ông Counillon ở ngõ hàng Cá bị tòa Phá án bên Pháp bác đi. Nay hội ra tại trong hồ sơ từ tập có một bản, viên lục sự tòa đại hình quên không ký tên thì không hợp lệ.

Con việc tên Phạm-v-Long ở Sơng và Ng-văn-Phiên tức Quát phải xử tử và những tên đồng đảng bị phát lưu và khổ sai về tội ăn cướp và giết chết một người Khách tên là Luchuck ở phố Tourane thành-phố Haiphong cũng phải xử lại, là vì một người làm chứng trong việc ấy quên không phát thệ trước khi làm chứng.

Vậy hai việc ấy đến vọ đại-hình tháng sau lại phải xử lại cả và do các quan cố-vấn khác xét.

Chỉ vì qui điều làm không đúng, mà hai việc ấy phải xử lại, chứ không phải là vì lẽ gì khác. Cũng cần nói trước cũng đoán rằng cái án sau kết quả chắc cũng như án trước mà thôi.

Cái tử-thi nằm ở cửa hiệu Gô-đa là tử thi một người bị đánh chết. — Trong số báo ngày thứ hai trước, bản quán có đăng rằng ở cửa hiệu Gô-đa có một cái tử-thi. Nay xét ra là xác tên Đinh-văn-Tiếp vì bị đánh mà chết, nguyên đầu đuôi việc ấy như sau này :

Tên Tiếp mấy hôm trước có vào vườn nhà một người đàn-bà bán bánh giò ở Bạch-mai tên là Ng-thị-Liên, ăn cắp mấy quả lựu. Thị Liên lấy đòn gánh đuổi thì mấy chị bị thương thì người chủ đã đưa về nhà chữa thuốc, chẳng may được mấy hôm thì chết. Người chủ lại nghèo không có tiền chôn, đưa cháu đến sau cửa hiệu Gô-đa thì vứt ở đó.

Nay quan Biện-lý Hanoi đã ủy quan thầy t uốc khám nghiệm của thành-phố cho đào xác tên Đinh-văn-Tiếp lên để mổ xét.

Như vậy thì cái tội người chủ có lẽ lại nặng hơn là tội người đàn-bà cầm đòn gánh đánh.

Đổi tên. — Ng-v-Biện quán làng Phù-xá, tổng Phù-gia, phủ Hoài-đức, (Hà đông), được phép đổi tên là Ng-văn-Biền.

Hội -chợ Hanoi
Lần thứ năm

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu Con Gà, chưa cuốn và cuốn rồi, hạng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thọ Công-Ty toàn bằng thuốc ngon-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không tẩm có không nhức đầu. Thử một lần thôi.

Mấy điều thỉnh cầu về đường sá. — Ngày 22 août vừa rồi ông Nguinh-Phẩm là chủ hiệu gỗ Yến-mỹ ở con đường 18 (Sầm-công) có rủ mấy người cùng trong phố lý đến kêu quan Đốc-lý mấy điều bất tiện ở phố ký. Thuế thổ trạch cũng vào hạng nhất, một đầu từ bờ sông trông thẳng vào đưa tới hàng Buồm, hàng Bạc, hàng Ngang, hàng Đào, chung quanh có những rạp hát và hai bà xuống gỗ, phố xá sầm uất, vậy mà tối đến đèn đuốc chẳng có, tối tăm mù mịt đường sá chỗ lồi chỗ lõm, xe đi qua không có ý tứ ngã. Còn nỗi lên phố không phân minh, ngõ chạy thẳng ra hàng Buồm cũng là ngõ Sầm-công, phố có rạp Sán-thiên-Đài cũng là Sầm-công, ngõ Hải-tượng cũng con đường 18 và 16 cũng là Sầm công, giá thử có người lạ ở tỉnh khác đến hỏi thăm thì chẳng biết lối nào mà hỏi.

Thưởng trong ngạch Công-chính (*Tiếp theo*). — Các viên chức trong ngạch Công-chính có tên sau này đều được thăng chức kể từ ngày 1er juillet 1924 trở đi :

B. — *Ban hội họa*

Thăng hội-họa thượng hạng ngoại hạng
M. Ng-v-Tự tức Dực.

Thăng hội-họa thượng hạng hạng nhì :
M. Ng-v-Nua.

Thăng hội họa thượng hạng hạng ba :
MM. Ng-v-Lưu, Trần-v-Ty, Bùi huy-Chương.

Thăng hội-họa thượng hạng hạng tư :
MM. Doãn-v-Kiên, Ng-v-Nguyên, Ng-đình Bính.

Thăng hội-họa hạng nhất :
MM. Ng-lê-Diêm, Hà-thế-Tho

Thăng hội-họa hạng nhì :
MM. Ng-Tiến, Ng-v-Su, Ng-v-Âm, Phạm-v-Cơm, Ng-v-Chương

Thăng hội-họa hạng ba :
MM. Ng khắc-Duyên, Ng-hữu-Y, Trần-th-ên-Lap.

Thăng hội-họa hạng năm :
MM. Iết-văn-Tuyên, Hoàng-ngọc-Kiêm.

C. — *Ban Hóa-xa*

Thăng thư-ký thượng hạng hạng ba :
MM. Ng-văn-Thết, Trịnh-thanh-Khuong.

Thăng thư-ký thượng hạng hạng tư :
MM. Ng-v-Cao, Ng-v-Đại tức Đội, Đỗ v-Đạt.

Thăng thư ký hạng nhì :
MM. Ngô-nhat-Tan, Huỳnh v-Rum.

Thăng thư-ký hạng ba :
MM. Ng-v-Bính, Lê-v-Bính, Ng-v-Bính.

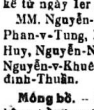
Thăng thư ký hạng tư :
MM. Vũ đình-Hòe, Mai-xuân-Hạ, Mai v-Minh Vũ v-Xuyên, Ng huy-Vân, Trần-duy-Oan.

Thăng thư ký hạng tám :
MM. Ng ngọc-Kỷ, Trần-t anh-Tinh, Đỗ-đức-Hai, Ho Du, Ho-văn-Sưu, Lê-văn-Chiêu.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 mã-lực, chạy còn tốt lắm. Có nhiều đồ chữa. Giá bán 1.100 $.

Hỏi tại bản-quán. 3882

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montéso
60, RUE PAUL BERT, HANOI
DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 90
油 肝 製 劑
專 收 各 種 新 舊 式 醫 藥 油 肝 製 法 保 證 出 口

Muốn bán một cái nhà ở phố Victor Hugo, số 8, trước mặt Cột-cờ.

Hỏi ở phố hàng Bông, số 75bis, Hanoi. 3893

Thăng chức Các viên trợ-giáo tập-sự có tên sau này đều được thăng trợ-giáo thực - thụ hạng tám kể từ ngày 1er septembre 1924.

MM. Nguyễn-v-Cam, Lê-ngọc-Kính, Phan-v-Tung, Ng-v-Năng, Hà-quang-Huy, Nguyễn-Ngô, Lê-đức-Tuấn, Ng-Nguyễn-v-Khuê, Chu-v-Minh, Vũ-đình-Thuần.

Mồng bỏ. — M.M. Lê-văn-Kinh, cô bằng tiểu-học Tây, Đặng-v-Liêm, cô bằng thành-chung, Ng-xuân-Mai, cô bằng tiểu-học Tây, Ng-hữu-Tôn, cô bằng thành-chung, Ng-xuân-Trường, cô bằng tiểu-học Tây và bằng cao-đẳng tiểu-học Tây, đều được bổ giáo-học tập sự.

M. Đoàn-trọng-Thái, cô bằng thành chung, bằng tiểu-học Tây, bằng cao-đẳng tiểu-học ấy, được bổ giáo-học phụ-tá, lương mỗi tháng 35 đồng.

Mở trường. — Tại làng Y-can, tổng Giơi-phiên, huyện Trấn-yên (Yên-bái), nay mở một trường Sơ-học Pháp-Việt.

Bỏ bùa mê — Sở Mật-thám vừa bắt được một bọn lập mưu vào nhà người ta bỏ bùa mê để lấy tiền là tên Trần-v-Cai tức Cai Nhỡ, 34 tuổi, người xứ Nghệ, Vũ-v-Kan tức Ba Kan 26 tuổi Phang-v-Sung 19 tuổi, hai đứa cùng ở Ha-đông và Ng văn-Tân tức Kỳ tức Phan 43 tuổi người ở Bắc-ninh. Nguyên là mấy đứa trong bọn nó vào nhà một người đàn bà là Chu-thị-Đào ở làng Trung-thông tỉnh Hà-đông rủ người ấy chung phần để buôn bán. Chủ nhà tiếp đãi tử tế, lại pha nước chè uống. Một thằng lấy ngay t nốc mê bỏ vào trong ấm nước, người đàn bà uống phải sinh mê mẫn rồi chúng nó đổ đưa cho chúng mất một trăm sáu mươi đồng với m t đôi hoa tai giá độ hai chục đồng. Được hồi lâu thì Chu thị-Đào mới tỉnh dậy mà đi thưa. Sở Mật-thám đã bắt cả bọn đưa vào tòa án Hà-đông để xét xử.

Ngạch thừa phái. — M. Ng cao Thuyên, thừa-phái hạng tư tại phủ Mỹ-hào (Hưng yên) nay kiêm việc lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp phủ ấy thay M. Phan-Lập về hưu.

M. Vũ-Cảnh thừa phái hạng nhất tại huyện Chí-linh (Hải-dương) được nghỉ phép 29 ngày.

Ngạch tòa-sứ. — M. Du-xuân-Bảng, thư-ký thượng hạng hạng tư tại Vĩnh-yên, được nghỉ 4 tháng, lĩnh nửa lương.

M. Lê-văn-Bình, thư-ký thượng hạng hạng ba, được nghỉ 3 tháng, lĩnh nửa lương.

M. Phạm tất-Chích, được bổ thư-ký tập sự theo nghị-định ngày 9 août 1924, nay đổi đi tòa sứ Bắc-giang.

M. Trần-quốc-Lực, thư-ký hạng sáu phải thải hồi, vì sức-yếu, và được ân ấp cho 2 tháng lương là 88$.

M. Ng văn-Duy, thư-ký hạng sáu ngạch tòa sứ tại Bắc-giang nghỉ dưỡng bệnh 2 t áng tại Hanoi.

Vừa ở Tam đảo mới về mấy hôm nay

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, ván ván.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Từ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2080

Người thủ-quĩ lấy tiền của chủ đã bị bắt. — Nguyễn-văn-thực làm thủ-quĩ cho một nhà báo-hiểm ở hàng Trống tiền mất của hiểu ấy hơn một nghìn đồng tối đi mất thì nay đã bắt được tại nhà số 31 phố Gia ngư.

Chết bỏng. — Độ này ở Hanoi hay có nhiều trẻ chết bỏng quá, vừa mới ngày nào ở phố hàng Cót có một nhà vì vú sữa có ý để con chủ nhà phải bỏng chết, đến nay ở hàng Cau lại có một đứa trẻ 9 tháng là con một nhà hàng phố số nhà 51 bị chết bỏng. Nguyên là vợ đi vắng, chồng ở nhà nấu sữa cho con ăn, vô ý thế nào đổ cả nồi sữa sôi vào mình con, đem vào nhà thương chữa đã được hơn một tháng, đến nay thì chết. Theo lệnh quan Dự-thẩm, sở Mật-thám đã cho xét bỏi về việc ấy.

Ô-tô trái lệ. Sở Cảnh-sát đã làm tờ biên-bản về những việc sau này :

Người lính-tập Nguyễn-văn-Phúc, số lính 29, của sở Tàu bay mở mấy ô-tô số T. 979 chạy mau quá lệ và không có bằng vận mấy ;

M. Vũ-huy-Quang đề xe ô-tô đi bên tay trái mà khi có cô hiệu gọi, lại không đứng lại.

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	24 Août hồi 6 giờ		25 Août hồi 6 giờ
Lao-kay	78.80	»	78.50
Yên-báy	29 77	»	29.52
Việt-trì	13 25	»	13.02
Hanoi	8 69	»	8 48
Vạn-yên	6 50	»	6 31
Hòa-bình	6.20	»	6 08
Tuyên-quang	3.97	»	3.85
Phả-đoan	19 47	»	19 21
Phủ Yên-bình	1.48	»	1 35

Trên sông Thái-bình

	24 Août hồi 6 giờ	25 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	19.52	19.75
Lâm	3.10	3.00
Phả lạng-thương	3.40	3.40
Đáp-cầu	3 84	3.83
Phả-lại	3.06	3.01

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng thành-phố. Đến tám giờ 45 tối thứ tư 27 août 1924 Hội-đồng thành-phố sẽ họp tại tòa Đốc-lý.

Một cái cầu mới. — Cái cầu mới trên cửa sông Bonnal cũ (Sâu-khe) chưa có tên, khởi công làm đã mấy tháng nay, c ừng hết năm tây có thể đi lại được. Cầu ấy của phòng Thương-mại bắc, dài 34m60, rộng 5m, làm chân móng có vít xoáy sâu xuống đất sâu xuống đất độ 5m, sức mạnh không rõ là bao nhiêu, nhưng trông thấy nó lắm, có lẽ xe tải nặng không có thể đi lại được.

Cứ như lời bạn ở một kỳ hội-đồng phòng Thương-mại thì cầu này tạm bắc cho tới khi thành-phố lấp xong sông Bonnal lại gỡ đ, cho nên không cần làm kiên cố.

Thảm trạng. — Ngày thứ sáu 22 août có hai cái xác trẻ con bỏ ở đường : một cái là đứa con gái mới đẻ bỏ vào thúng vứt ở bãi cỏ đường Bonnal vào hồi 7 giờ và một cái là đứa con trai độ 4 tuổi bỏ ở phố Nhà-t ương vào hồi 9 giờ rưỡi.

Lối 9 giờ sáng ngày thứ bảy 23 août, ở ngõ số 26 khổ Bắc-ninh có cái xác người đàn ông chừng 50 tuổi, không rõ cắn cước, cắm chết đâu từ đêm. Quan lại khám nghiệm không thấy có thương-tích gì khả nghi 0 i đã cho chôn.

Chết đuối. — Hồi 19 giờ rưỡi ngày thứ sáu một đứa trẻ tên là Cửu, tên 8 tuổi, con Vũ-Ban ở Gia-viễn, chẳng may ngã xuống ao gần nhà bị chết đuối.

Sở Cẩm phải người lại thăm xét rồi giao xác cho nhà khổ chủ mai-táng.

Trẻ con lạc. Người kéo xe tên là Ng-uyễn-văn-Ước, 38 tuổi, nhà ở phố Belk que, có đon trình đứa con gái lên 4 tuổi là Nguyễn-thị-Ao lạc đi đâu mất từ trưa ngày t ứ sáu 22 août.

HẢI DƯƠNG (THANH HÀ)

Ái hại về nước lụt. — Nói đến cái hiện tình hai nước lụt ở hai nơi thì độ chừng hơn một vạn mẫu ruộng vừa đồng, vừa ruộng triều bây giờ nước vẫn còn nhấp cả ; lối đường cái đi từ bến đò G p cho xuống đến huyện vẫn còn phải đi đò đồng từ đò ấy xuống đến làng Du-tái, tổng Cập-nhất, mà đường đi ở phố huyện nước vẫn còn hơi lên buổi xuống chưa rút xuống hẳn ; như nhiều làng về chỗ thấp gần một sông nước vẫn còn ở trong n à và phải đi thuyền qua ở trong làng, lại ở nước mấy trăm mẫu mới rõ, thật là hại quá. Hạt ấy năm nay bị nước ngập gần một tháng rồi, may ra nước rút dần đi thì những hạng ruộng đồng sẽ có thể tải gia được, chứ còn n ững ruộng triều thì đành chịu bỏ.

Thấy nhân-dân già trẻ ai ai cũng ta thán rằng không năm nào mà khổ hại như kỳ bị lụt lấy năm nay.

Trương-v-Bích lai cảo

CÁT-BÀ

Trường học mới. Trường Pháp Việt tuy là trường tư, nhưng có xin phép quan sứ và có quan đại-lý trông nom, nếu các ngài ai sẵn lòng ra giúp việc công ích, xin viết giấy bằng Pháp-tự để quan đại ngài xét xem lý lịch ai tốt thì sẽ cho trẻ tới lời, nếu các ngài cứ viết bằng quốc văn thì quan đại ngài không xét được rõ, vậy xin các ngài nhớ cho, và *demande* phải kê cả lý lịch văn bằng sự nghiệp, v. v. mà đề như sau này : M. le Directeur de l'Ecole Franco-Tonkinoise à la Cát-bà (par Hongay).

N. G. lai cảo

Một sự rủi ro. — Hôm 20 tháng này có người đến bà lên rừng hái củi, c ẳng may leo phải hòn đá bắp bênh nên cả đá lẫn người ngã xuống rồi lại có hòn nữa rơi theo đè phải người, nên c ỉ nói được vài câu thì chết, tội nghiệp chị ta để lại đứa con gái mới lên hai, thực là ái ngại quá.

Lại một người nữa vào rừng hái sim, chẳng may cắm phải con trăn hay con rắn không rõ, c ithấy nó bò một nhát vào mu bàn chân, đau lắm chạy về đến nhà tai nọc nó đã chạy lên đến cổ chân sưng lên, may có vài người biết thuốc cho uống và buộc thuốc mãi đến hôm sau mới khỏi.

(Còn trang thứ ba, xét thế hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏng, to, tô chân kính
Mặt số kim có chữ dạ quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI
2099

VIỆN NHẬN TẢI ĐẶNG HÓA
P. CAPS
HANOI

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHÉ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Một thứ xà-bong tuyệt hảo

Thứ xà-bong nào làm bằng mỡ đầu lĩnh trong, khỏi có trộn pha diêm-cuống tai chi mới phải thiệt tốt, rửa ráy mình mẩy sạch sẽ, da thịt giồi mạnh, da mặt đặng mình màng tươi tốt hoài. Bởi nhớ có bọt nhiều, giống bọt sữa làm cho tro bụi đồng trong mấy lỗ chân lông đều trôi sạch đi cả. Đã vậy lại còn nhớ vì xà-bong ấy khô ráo luôn luôn, nên ít hao, đáng lẽ hơn hai các thứ xà-bong thường.

Savon Cadum

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Từ xưa đến nay bản-hội đã biết bao nhiêu lối hát cải-lương: nào lối cổ cò kim, cổ cò, lối hát Nam-ký, lối tả chân, lối mới. lối cũ, lối nào cũng được quý khách ban khen, trong bấy nhiêu lối hát duy có lối này các ngài ưa xem mà tuồng là hiếm có là « lối hát Tối tân. »

Có nhiều giọng hát đặt ra điệu riêng của nhà soạn, lại có cả âm nhạc riêng chỉ để diễn vào tích hát này là thôi:

ĐỜI CHỮ
ĐỒNG TÂM...

Tích này đã lên chưa diễn lại, có thể lựa quý khách đến xem, vậy bản-hội định là: Tối chủ nhật 31 tháng tám ấy này diễn lại.

Bán vé từ tối thứ bảy 30 Août.

Tối thứ hai 25 Août 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

TỪ MÃ ĐỀ KIỀU

Tích thứ hai:

NGỘT-TRUẬT
THẮT KIM-LĂNG

Tối thứ ba 26 Août 1924

TUYỆN PHU NGỌ PHƠI

Hỡi ai khỏe sắc cây tài,
Xuân xanh hạ để vắt nài được chăng
Thợ giỏi khéo nhẽ chơi khăm,
Hạm đời nên phải ngậm tăm mấy đời.

CẦN TẠO HÓA

Lẽ một tích hát rất hay, rất có nghĩa-lý và lưu-lý. Để lâu hai lần đầu được quý khách hoan nghênh lắm. *Tối thứ năm 28 Août 1924* này diễn lần thứ ba để lấy tiền quyên vào trường thể dục.

Các ngài đến xem tích hát này cũng như góp-tiền giúp việc công-ích vậy.

Bán vé từ tối thứ tư 27 Août 1924.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tức Nội-các phụng lời chỉ phê rằng:

Chiếu nay đại-thần phòng của MONTÈS qui tâu, có chế nên mới thử rượu bổ đã lâu ngày ngon càng quí rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạo để lưu-hành-già.

Khâm thử.

以嘉興美酒補腎益氣強筋壯骨治風濕痛手足麻木久病虛弱男女通用

欽此

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư báo này.

NAM-ĐỊNH

Phụ phà tàn bạo. — Hồi 10 giờ hôm thứ sáu vừa rồi, có hai bố con ông lão nhà quê cũ g đi phà ở bến kia sông sang tỉnh. — Khi phà đã đến bờ rồi ông bố chậm chạp chưa kịp bước lên thì phu phà tức mình đẩy ngay ông lão xuống sông.

May được chỗ nông, và chẳng ông lão cũng bơi lội nên không đến nỗi chết đuối, chỉ phải một bữa bủ hồn và ướt như chuột.

Người con đi trình sở cảnh-sát phố Đình-tân thì đã lập tức bắt hai tên phu phà tàn nhẫn ấy điệu ra sở Cẩm.

Những sự nhũng nhiễu của bọn này trong báo đã từng nói đến, song cứ ra có bao giờ lại đầy hành khách xuống sông như bây giờ. Mong rằng quan trên sẽ nghĩ đến phạt những quân tàn bạo này để làm gương cho kẻ khác.

Ân thưởng kim-khánh. — M. Ng-văn-Ích, thư-ký tòa Sứ và M. Ng-văn-Bằng, giáo-học trường Pháp-Việt mới mỗi ông ban thưởng kim khánh vàng ba.

Ông Ích được ban thưởng là vì đã soạn ra sách Chính-Pháp yếu lược, còn ông Bằng là vì trong bốn năm nay hết sức tổ-chức những cuộc rước đèn trong Tết Trung-quốc khánh niệm.

Thuyên chuyển. — M. Trần-văn-Minh, giáo-học huyện đi chưởng-giáo trường Xuân-trường (Nam-định) chiều hôm sinh nhật vừa rồi, các bội viên hội Trí-tri có họp tại hội quán để tiễn chân ông.

Thăng chức. — M. Ngô-nhật-Tân thư ký hạng ba ngạch hỏa-xa được thăng hạng nhì kể từ ngày 1er juillet 1924.

THÁI-BÌNH

Nạn ô-tô. — Hồi 4 giờ chiều, hôm 21 août, một cái ô-tô ở Nam-định sang, đến kilomètre thứ 3 đè chết một người đàn bà 55 tuổi, người làng Tri-lai. Người đàn bà ấy lập tức đem vào nhà thương bản tỉnh. Việc này sở cẩm đương xét kỹ ông biết lỗi tại người cầm xe hay tại người đi đường.

VIỆC KINH-ĐÔ

Hỉ tín. — Lãnh lang bà ân Nguyễn-Liên ở hàng Bào Hà-nội là M. Ng-Thiều kỹ-sư Công chánh hiện làm quản-lý công-ty Vũ-văn-An ở Hanoi đã kết duyên công lệnh-ái quan Tổng-thư-ký Học Trần-trọng-Huề là cô Thân-thị-Ninh-châu. Lễ sinh-hôn đã thành ngày 18 tháng 7 năm Khải-định thứ 9 (18 août 1924).

Khi nộp lễ hèn họ gái ra tiếp. Hai ông chủ hôn là quan Thượng-thư và quan tuần-phủ Kiến-an ra làm lễ, rồi đến bà Nguyễn-thị phu-nhân lễ xong, đến cô dâu chú rể ra làm lễ xong rồi lại lạy cụ lớn Thân đại-nhân, cụ ban cho hai vợ chồng tân hôn mỗi cặp một bài văn trần-kỷ. Xong rồi thì cả hai họ đều mở tiệc sâm-banh để chúc mừng cô dâu chú rể được loan phượng hòa minh, bách niên giai lão. Cuộc mừng ấy mãi đến mười giờ mới giải tán. Xin có lời mừng hai họ đẹp được dâu hiền rể thảo và mến ông bà kỹ-sư nên câu nghi thất nghi gia.

VIỆC TRUNG-KỲ

ĐÀ LẠT

Ái tín. — Bà con trong hàng tỉnh ta được tin buồn cụ Nguyễn-văn-Dụng, nguyên quản đạo tỉnh Thanh-Hoá mới từ thế ở Đà-Lạt ngày 16 août, an ta chẳng có lòng tương xót. Cụ là một nhà khoa-mục xuất thân, tòng thất đã ngoài ba mươi năm. Năm 1915 tỉnh ta còn đang khai-phá thì Nam-triều đổi cụ về nhận chức phó-quản-đạo cho đến ngày đầu năm nay cụ mới về trí sĩ, trong vòng mấy tháng nay cụ còn lưu lại tỉnh ta để tỉnh dưỡng tinh-thần, và tàu Orénoque ra Bắc ngày 14 août cụ cùng quý-quyến hồi Kinh, không may khi tàu vào tới Đà-Nẵng thì cụ đã tạ thế. Vậy anh em chúng tôi có lời chia buồn cùng ông Hàng tá Không-phá và quý quyến.

Bùi-văn-Hoàng lại cáo

(Xem trang thứ tư).

Ngài nào cần dùng đến xe máy mà đồ phụ tùng thay đổi rất tốt, rất hạ, thì nên đến ngay hiệu về lấy tờ giá hàng ở hiệu:

TIẾT-HIẾU-TRUNG
dit TRÚC-THÀNH
Fournitures générales pour Cycles & Motos
N° 35, PLACE NEYRET, HANOI

HỘI BẢO THỌ TRẺ CON LẠI VÔ THỪA NHẬN
(Xin đọc nghị định ngày 29 Juillet 1924 nhận cho rằng: Hội có ích lợi chung)

CUỘC ĐÁNH SỐ
GIÚP CHO HỘI
PHÚNG THÍ ĐƯỢC TIỀN
QUAN THỐNG SỨ BẮC KỲ ĐÃ CHO PHÉP
(Theo nghị định ngày 29 Juin 1924)

Số bán là 60 000 số giá vé bán là 0$50 một vé

NHỮNG SỐ TIỀN ĐƯỢC KỂ SAU ĐÂY:

1	Số được 3 số giống nhau		300$00
1	Số được 1.500	—	1.500.00
1	Số được 1.000	—	1.000.00
3	Số được 500	—	1.500.00
5	Số được 100	—	500.00
20	Số được 80	—	1.600.00
40	Số được 25	—	1.000.00
	Cộng cả số vé được; thành:		9.600$00

Mua vé ở đây

ĐIỀU LỆ

NGÀY MỞ SỐ VÀ NGÀY MỞ — Sẽ mở ở nhà Đấu-xảo Marseille ngày 28 Septembre 1924, hồi 3 giờ chiều có có mặt viên thị sự của hội thống trị cùng viên quan Đốc-lý thành-phố cùng dự. Nếu có việc gì ngăn trở thì ngày mở số sẽ có thể hoãn lại được (theo khoản thứ 7 trong nghị định).

NHỮNG SỐ ĐƯỢC. — Những số được thì sẽ yết thị và đăng báo. Nếu những số được mà không ai nộp trong hạn một tháng kể từ ngày mở số thì những món tiền ấy sẽ để vào công-quỹ của hội theo khoản thứ 8 trong nghị định.

NƠI GỬI TIỀN BÁN VÉ VÀ PHÁT TIỀN SỐ ĐƯỢC. — Những tiền bán vé bởi đồng trúng số gửi ở nhà Đông Pháp Ngân hàng và những số trúng được thì cũng nhà Ngân hàng ấy phát tiền nhơ mà thu lấy và theo khoản thứ 6 trong nghị định.

32.10

Ngụ ngôn Tây-Ban-Nha

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

HỒI THỨ LXXVI

Lại nói chuyện *Thẩm* tướng-công lên kiệu thẳng tới *Hoa* tướng-phủ. *Hoa* tướng-công nghe báo, vội-vàng ra nghênh tiếp, mời vào nội trong tư-phòng, thuật lại người nhà pha trà uống. *Hoa* tướng-công trông thấy *Thẩm* tướng-công nét mặt buồn rầu, hai mắt đỏ hoe, bèn hỏi người có sự thương khóc.

Hoa tướng-công hỏi rằng:

— Chẳng hay vì việc chi mà niên-huynh lại dom dóm có nước mắt như vậy?

Thẩm tướng-công nghe nói, hai hàng nước mắt lại chảy xuống dòng dòng mà rằng:

— Niên-huynh ơi!...

Thẩm tướng-công vừa toan trả lời, lại lỗng nín lặng, *Hoa* tướng-công hết sức ý, mới xuyên cho người nhà đều lui ra cả, rồi giở lại gần mà sẽ hỏi rằng:

— Chẳng hay vì việc chi, xin niên-huynh cứ nói, không can chi mà ngại!

Thẩm tướng-công tấy người nói vậy, cứ lắng có một hồi, liền đem việc *Lâm-chương* đi chết: *Thẩm-đình-phương* thuật ết đầu đuôi một lượt.

Hoa tướng-công nghe nói, kinh-ngạc mà rằng:

— Nếu vậy thì đứa sức-sinh ấy thật đã to gan! Dám coi thường niên-huynh, không thèm để vào trong con mắt! Mấy lần tôi định bày mưu làm hại hắn, chỉ vì nể niên-huynh mà chưa dám đó thôi. Ngày nay hắn lại làm cho niên-huynh phải thuyệt-tự, thật là một việc đáng giận!

Hai người đang ngồi trong tư-phòng, bày mưu lập kế để định hãm hại *Lâm-chương* thì bỗng có tin cấp báo ở nước *Tây-lương* gởi về. Hai người mở xem, đều giật mình kinh-sợ.

Nguyên Định-quốc-công là *Từ-hoành-cơ* phụng mệnh đi đánh nước *Tây-lương*, không ngờ bị vua nước *Tây-lương* dùng kế «Không thành» mà hãm được bọn *Từ-hoành-cơ* ở thành *Toàn-dương*. Trong ấy tướng-tá-o, ngoài không có quân cứu-viện, chẳng bao lâu sẽ bắt sống được *Từ-hoành-cơ*, hỏi vậy. *Từ-hoành-cơ* lo sợ, sai người lên về để cáo cấp.

Hoa tướng-công liền nói với *Thẩm* tướng công rằng:

— Niên huynh ơi! Phen này *Lâm-chương* tất phải chết!

Thẩm tướng-công hỏi rằng:

— Chẳng hay niên-huynh dùng kế chi mà hai được đứa sức-sinh ấy?

Hoa tướng-công nói:

— Sáng mai vào triều, thiên-tử xem tờ cáo-cấp của *Từ hoành cơ*, tất thế nào cũng điều binh khiển tướng đi đánh *Tây-lương*. Bấy giờ tôi sẽ qui tâu tiến-cử xin cho *Lâm chương* đi đánh.

Thẩm tướng-công hỏi rằng:

— Tại sao niên-huynh lại tiến-cử cho *Lâm-chương* đi đánh giặc *Tây-lương*?

Hoa tướng-công nói:

— Niên huynh không rõ, để tôi xin nói cho niên-huynh nghe. Nguyên *Lâm-chương* là một chàng bạch-đ ện thư-sinh, không hiểu binh-pháp, mà giặc *Tây lương* hà phải là tay tầm-thường. Nếu ta tiến-cử cho hắn đi đánh thì hắn tất chết, có phải tức là ta báo được cái thù cho lệnh-công-tử không?

Thẩm tướng-công nghe nói, mừng-rỡ xiết bao, rồi nói:

— Đa tạ niên huynh đã chịu tận-tâm mà vì tôi bày mưu lập kế!

Sáng sớm hôm sau, thiên-tử ra ngự triều. Các quan văn võ làm lễ triều-bái xong, bỗng thấy quan Văn-hoa-điện đại-học-sĩ là *Thẩm-khiêm* và quan Võ-anh-điện đại-học-sĩ là *Hoa-vinh-nước* cùng bước ra phủ-phục ở trước sân rồng.

Hai người đồng-thanh mà cùi tâu rằng:

Mới rồi tâu bệ-hạ! Hôm qua thần-đẳng tiếp được tin báo rằng Định-quốc-công là *Từ-hoành-cơ* bị giặc *Tây-lương* dùng kế «Không thành» mà hãm ở thành *Toàn dương*. Hiện nay trong hết lương-thảo, ngoài không có quân cứu-viện, vậy cúi xin thánh-thượng mau mau điều binh khiển tướng, để đi cứu *Từ hoành-cơ* quốc công.

Thiên-tử nghe lời tâu, kinh ngạc mà phán hỏi rằng:

— *Từ* hoành-huynh vốn là một tay lão luyện, có sao lại để đến nỗi thất cơ. Hai người nên mau mau tiến cử một người tướng-tài, để đem quân đi cứu *Từ* hoành-huynh mới được.

Hoa tướng-công tâu rằng:

— Muôn tâu bệ hạ! Kẻ hạ-thần xin tiến-cử một người có thể lấu tài được giặc *Tây-lương*, và cứu được *Từ-hoành-cơ* quốc-công về triều. Người ấy là ai? Tức là *Lâm-chương*, hiện đang phụng mệnh đi kinh-lược đó!

Thiên-tử phán rằng:

— *Lâm-chương* là một vị văn-quan, tất không hiểu được binh-pháp.

Thẩm tướng-công tâu rằng!

— Muôn tâu bệ hạ! *Lâm chương* là một bậc văn võ toàn-tài. Nếu sai *Lâm chương* đem quân đi thì tất sẽ được thành công vậy.

— Thiên-tử phán rằng:

Nếu hai người đã trật biết hắn là người văn võ toàn-tài thì để trẫm giáng chỉ triệu về.

Thẩm tướng-công lại tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! « Cứu binh như cứu hỏa » Nay thánh-thượng giáng chỉ triệu về thì đi về lại mất thời-giờ nhiều lắm. Vậy xin thánh-thượng tức phái một quan Khâm-sai tắng tốc đến *Lâm-chương* đông, lấy lại thanh thượng-phương bảo-kiếm, rồi cho hắn tiện đường đem quân đi đánh *Tây-lương*, như thế thì mới có thể mau việc được.

Thiên-tử chuẩn tấu, tức thì giáng chỉ sai một quan khâm-sai thắng tới chỗ *Lâm-chương* đông, phong cho *Lâm-chương* làm chinh tây đại-nguyên-soái, để tiện đường cất quân đi đánh *Tây-lương*. khi nào thắng trận về triều, sẽ được trọng thưởng. Còn thanh thượng-phương bảo kiếm thì giáng chỉ thu lại.

Lại nói chuyện quan khâm-sai phụng mệnh thiên-tử ra truyền chỉ cho *Lâm-chương* đi đến Nam kinh. Bấy giờ *Lâm-chương* đang ngồi ở trên công-đường, bỗng thấy quan Tuyên *Thượng-nguyên* vào báo có thánh-chỉ đến, *Lâm-chương* truyền bày hương-án, rồi qui xuống để nghênh-tiếp thánh-chỉ.

Quan khâm-sai truyền đọc tờ thánh chỉ như sau này:

« *Thừa-thiên hưng vận, hoàng đế* « *chiếu rằng*:

« Nước *Tây lương* kia, không biết « giữ bổn-phận, dám có ý cán-dỡ. Khi « trước trẫm sai *Định-quốc-công* đem « quân sang hỏi tội, không ngờ quân « giặc dùng kế « *Không-thành* », lại « khiến cho *Định-quốc công* bị hãm « ở trong thành *Toàn-dương*, đành « ngồi bó tay, để mà đợi trói.

« Nay trẫm muốn chọn người tài « giỏi đem quân đi cứu, nhưng các « quan văn võ triều-thần, thật không « có ai. Trẫm vốn biết *Lâm-chương* « là một tay tướng-tài, kiêm-toàn « văn-vũ, vậy trẫm phong cho làm « chinh tây đại-nguyên soái, để đem « quân đi đánh *Tây-lương*.

« Nhà-ngươi nên vì trẫm hết lòng, « lập kế bày mưu mà tiễu-trừ quân « giặc, và cứu lấy *Định-quốc-công* về « triều. Khi thành công rồi, trẫm sẽ « đặc cách gia phong quan tước.

« Nhà-ngươi đi qua châu huyện « nào, đều được lấy ý tuyển trong « điều binh, cùng sức lấy lương-thảo. « Nhà-ngươi tiếp chiếu, nên phải đi « ngay, chớ có trì-trệ.

(Còn nữa) *Khâm thử*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TOURANE

Một ông hưu quan chết ở dưới tàu. — Hôm thứ sáu 15 août ở dưới tàu *Orénoque* có chở lên một cái quan tài, trông cách thức đơn sơ không giống như đồ lữ thấn, có người lấy làm lạ hỏi thăm mới hay rằng một vị hưu-quan bị bệnh chết ở trong tàu, nên phải đem lên bờ an táng.

Số là quan nguyên quán đạo Ng-v-Dụng, ở Dai'at cùng với gia-quyến đáp chuyến tàu ấy mà về tri-sĩ. Ông quán ở làng Tô-đà, tỉnh Thừa-thiên; chẳng may khi tàu chạy khỏi Qui-nhơn, vào độ nửa đêm, thì bị trúng phong; nghe đâu ông vẫn có chứng đau đầm, thường khi bệnh phát cũng hay mê một một hồi rồi lại tỉnh; sao hôm ấy nặng quá đến nỗi mê luôn không tài nào cứu được, nên ông đã từ trần lúc 3 giờ khuya. Qua đến sáng ngày sau là 15 août, hồi 7 giờ, tàu đến Đà-nẵng, báo tin vào hẳng đem quan tài ra tạm để ông vào mà chở lên bờ cho tiện. Cách trong tàu thủy thì người ta chỉ lo cho khách quá giang có bấy nhiêu, rồi giao cả cho người trên bộ liệu lý. Lúc bấy giờ nghĩ tình cảnh gia quyến của ông rất là bối rối thay, nhưng may sao lại gặp được M. Long, làm thông sự ở sở Cảnh-sát, là chàu gọi ông bằng cậu ruột, thoạt nghe tin buồn ấy lập tức bỏn thân ra *dồm dương* đủ mọi việc cấu cấp, thiệt là châu tất hoàn toàn; xin phép quan, và sắm sửa một cái linh cữu bằng kẽm, rồi đến [illegible] hôm sau đưa ông về làng. Cô M. Ng.-v.-Đức, làm thư ký ở sở Công-chánh Huế là bào đệ của ông cũng vào hộ-tống.

Qui quan thuyên chuyển. — Quan Đốc-lý Đà-nẵng là M. Delibe đổi vào tham-biện C âu-đốc; quan công-sứ Hà-tĩnh là M. Lemassion đổi vào thay.

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Bước được thì, thì mua

Một cái vé PANAMA có PÚT SỐ

Lần mua phải mua ngay 20 quan và trong 20 tháng mỗi tháng trong 20 ngày, hoặc mua cho đủ, khoản nào trong hạn (Nhưng vẫn mỗi ngày chỉ có ra mấy vé, có thể lấy hết cho gần 20 ngày.

Xếp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền nhận, mà lần sau có nào cũng được dự, nhưng thể đi đâu hãy kiếm cho một người ở Europe, hoặc người quen cũ là. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lần, giá tiền lần đó tùy theo số vé, một cách ngẫu nhiên, không có cũng được hoàn lại đủ quan.

Thực là một cách đặt tiền chắc chắn mà lợi nhất!

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

120 lô	500.000 quan	—	253 lô	5.000	quan
127 lô	250.000	—	1.265 lô	2.000	—
253 lô	100.000	—	12.650 lô	1.000	—
253 lô	10.000	—	1.787.892 lô	400	—

Cả vé được dự nếu suốt rất số mỗi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi. Mỗi lần rút số sẽ nhắn được một số lô nào số trúng số, mà không phải gì thêm. Mỗi tờ có hơn nhiều tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua cùng với các vé thường tới, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được. Đúng như bản thật công ngày 12 Mars 1900. Bảo hoàn lấy giữ nếu mất phần chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, chế pháp chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm và cải cách làm, lại tinh-vi chẳng thuốc nào bằng là một thứ bổ mạnh nhất.

Những thứ ấy thể cần dùng phải bổ cho được rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhất làm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghịp, bệnh sốt rét rừng v v

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59 phố Paul Bert, Hanoi

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ. ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mà bị lâu lắc có đã lâu rồi.

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người.

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ : SPÉCIALITÉS PEYRARD
40, Rue de Grenelle, PARIS
và đâu có bán thuốc ấy đều

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÒ

NƯỚC HOA THƠM

CÔ BA

PACHOD Frères & Cie LYON

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

63, *Rue des Cantonnais*, 63

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiều, hàng tơn nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ như the, nuyền, lĩnh, lục, bằng, quế, nến rán và hàng Saigon như lĩnh, the, nến rán).

Nay mới có đủ các mặt hàng thêm, mượn đến và sẽ mở mang khá. Những hàng này bán buôn trong lắm, chỉ không bán lẻ và không có nến gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

Kính bạch.

2010 YU-WO-TSEONG

CÁO-BẠCH

Quý khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi : Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự : không rẻ nào tốt đẹp bằng

Cho thuê xe ô-tô

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 19, phố hàng Ngang Hanoi

số 113, phố Khách Haiphong

số 73, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dày, đi lỉ, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG : Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.

Giá bán : 0$60 một lọ

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . 0 $ 30

Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Bùi-xuân-Thanh

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT, HANOI

Một bộ năm cái xoong tráng men marron, lần trong men hoa đá, có truồi và có mỏ.

Cá bộ : **39 fr. 50**

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Bệnh bao mòn, hóm xáo, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Hễ làm cho hóm hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết lý cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, bao mòn sau khi mới khỏi bệnh ghịp, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Bữa bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì uống tối lắm, bổ hơn cả mọi đường hay sữa khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi bổ có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

TAM ĐẠI VẤN ĐỀ 號商振

Ông già, trẻ con nên biết,
Vệ sinh gia nên bết.
Làm quà bà con nên bết.

慎色欽知欲如
當即索函目

Hiệu Tchan-xương, làm ra các thứ bánh Tàu bánh Tây và các thứ kẹo Tây, sửa nay các ngài đã biết không nhỏ-nhẹ ! chỉ cách theo về vệ sinh và ăn uống thêm khỏe mạnh hợp ngài chẳng hoàng, đem làm quà bà con thì quí làm.

Nay tết Chung-hu gần đến, những các thứ bánh nướng, bản hiệu đã bắt đầu làm rồi, những nhân bánh làm sạch sẽ và bền bổ, các quí khách phải chăng, quý khách ở xa, xin gửi giấy về, bản hiệu cứ theo contre remboursement, tới ngay lập tức. Nay kính.

Các ngài muốn lấy chương trình xin gửi thư về :

HIỆU TCHAN-XƯƠNG

CHẾ CÁC THỨ BÁNH VÀ THỨC KEO

Ở Phố Hàng Buồm, số nhà 106, Hanoi

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)

6 trương

GIÁ BÁN BÁO :

Một năm :	12$00
Sáu tháng :	6.50
Ba tháng :	3.50

Báo-quán ở tại trường Catinat, số 152, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về tình-thế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

CAFÉ CHARIOL

CÉNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

醋補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bảo-hộ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

食開生食胃旺養吉旺沒喉礙欲喉精

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2011